

Przegląd Prawno-Ekonomiczny

REVIEW OF LAW, BUSINESS & ECONOMICS

lipiec-sierpień-wrzesień

Nr 48
(3/2019)

WYDZIAŁ ZAMIEJSCOWY
PRAWA I NAUK
O SPOŁECZEŃSTWIE | **KUL**

WYDAWCA

Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II | Wydział Zamiejscowy Prawa i Nauk o Społeczeństwie
w Stalowej Woli

ADRES REDAKCJI

Redakcja „Przeglądu Prawno-Ekonomicznego” | 37-450 Stalowa Wola, ul. Ofiar Katynia 6a |
e-mail: ppe@kul.pl

ZESPÓŁ REDAKCYJNY

dr Artur Lis – redaktor naczelny (editor-in-chief) | dr David W. Lutz (Holy Cross College w Notre Dame, USA) | dr Dariusz Żak – zastępcy redaktora naczelnego (associate editors) | dr hab. Grzegorz Wolak – sekretarz redakcji (administrative editor) | dr hab. Piotr T. Nowakowski – redaktor ds. międzynarodowych (international editor) | dr hab. Filip Ciepły, dr Isaac Desta (Holy Cross College w Notre Dame, USA), dr Dorota Tokarska, dr Dominik Tyrawa, dr Timothy Wright (Holy Cross College w Notre Dame, USA) – redaktorzy tematyczni (subject editors) | dr Piotr Pomorski – redaktor statystyczny (statistical editor) | mgr Agnieszka Lis – redaktor językowy polskojęzyczny (Polish-language editor) | mgr Tomasz Deptuła (USA) – redaktor językowy anglojęzyczny (English-language editor) | prof. dr hab. Nikoła Gołowaty (UKRAINA) – redaktor językowy rosyjskojęzyczny | dr Judyta Przyłuska-Schmitt – redaktor konsultant (consulting editor) | mgr Rafał Podleśny – redaktor techniczny (layout editor)

RADA NAUKOWA

ks. prof. dr hab. Antoni DĘBIŃSKI (Rektor KUL Lublin) | prof. dr hab. Thomas BURZYCKI (Holy Cross College w Notre Dame, USA) | prof. dr hab. Wiktor CZEPUKO (Ukraina) | dr hab. Leszek CWIĘKA (KUL Stalowa Wola) | prof. dr hab. Czesław DEPTUŁA (KUL Lublin) | dr hab. Marzena DYJAKOWSKA (KUL Lublin) | abp. prof. dr hab. Andrzej DZIĘGA (Szczecin) | dr hab. Krzysztof GRZEGORCZYK (Wyższa Szkoła Humanistyczno-Przyrodnicza w Sandomierzu) | nadkom. dr Dominik HRYSZKIEWICZ (Wyższa Szkoła Policji w Szczytnie) | prof. dr hab. Aleks JULDASZEW (Interregional Academy of Personnel Management, Ukraina) | prof. dr hab. Marian KOZACZKA (KUL Stalowa Wola) | prof. dr hab. Andrzej KUCZUMOW (KUL Stalowa Wola) | prof. dr hab. Pantelis KYRMIZOĞLU (Alexander TEI of Thessaloniki, Greece) | dr hab. Antoni MAGDOŃ (KUL Stalowa Wola) | ks. prof. dr hab. Henryk MISZTAŁ (KUL Lublin) | prof. dr hab. Wojciech NASIEROWSKI (University of New Brunswick) | prof. dr hab. Jurij PACZKOWSKI (Ukraina) | prof. dr hab. Pylyp PYLYPENKO (Ukraina) | prof. dr hab. Anton STASCH (European Akademy of Technology & Management, Oedheim Niemcy) | prof. dr hab. Tomasz WIELICKI (California State University, Fresno) | ks. dr hab. Krzysztof WARCHAŁOWSKI (Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego)

RECENZENCI ZEWNĘTRZNI

dr hab. Leszek BIELECKI (Wyższa Szkoła Ekonomii, Prawa i Nauk Medycznych w Kielcach) | dr Walentyn GOŁOWCZENKO (Interregional Academy of Personnel Management, Ukraina) | dr hab. Mirosław KARPIUK (Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie) | dr Barbara Lubas (Nadbużańska Szkoła Wyższa w Siemiatyczach) | prof. dr hab. Oleksander MEREŻKO (Ukraina) | dr Kiril MURAWIEW (Interregional Academy of Personnel Management, Ukraina) | dr Łukasz Jerzy PIKULA (Uniwersytet Jana Kochanowskiego w Kielcach) | ks. dr hab. Tomasz RAKOCZY (Uniwersytet Zielonogórski) | dr hab. Krystyna ROSŁANOWSKA-PLICHCIŃSKA (Wyższa Szkoła Zarządzania i Ekologii w Warszawie) | dr hab. Piotr RYGUŁA (Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego) | dr hab. Romuald SZEREMIETIEW (Akademia Obrony Narodowej) | prof. dr hab. Jerzy Tomasz SZKUTNIK (Politechnika Częstochowska) | prof. dr hab. Dariusz SZPOPER (Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie) | dr hab. Andrzej SZYMAŃSKI (Uniwersytet Opolski) | dr Agnieszka OGRODNIK-KALITA (Uniwersytet Pedagogiczny im. KEN w Krakowie)

DRUK I OPRAWA

VOLUMINA.PL DANIEL KRZANOWSKI | ul. Ks. Witolda 7-9, 71-063 Szczecin | tel. 91 812 09 08 |
e-mail: druk@volumina.pl

ISSN 1898-2166 | Nakład 300 egz.

Spis treści

Artykuły

AGNIESZKA SADOWSKA-DZIWINA *Stosunek adwokackiej spółki partnerskiej do osób trzecich w zakresie odpowiedzialności partnerów za zobowiązania* | 12

KLAUDIA KIJĄŃSKA *Uprawnienie Zastępcy Prokuratora Generalnego do Spraw do Wojskowych do wnoszenia kasacji w sprawach karnych oraz wykroczeniach* | 27

KRYSTIAN WASILEWSKI *Status prawny komisarza wyborczego* | 38

IWO JAROSZ *Monistyczny system organów spółki kapitałowej w prawie polskim? Prosta spółka akcyjna i jej organy* | 46

KAZIMIERA JUSZKA, KAROL JUSZKA *Badawcza weryfikacja przestrzegania zasad prowadzenia oględzin w sprawach o zabójstwa w Polsce* | 65

MIROŚLAW KOPEĆ *Pomoc prawna udzielona przez adwokata z urzędu a zaliczka na podatek dochodowy od osób fizycznych w świetle orzecznictwa sądownoadministracyjnego* | 76

JAN KLUZA *Głos w dyskusji dotyczącej odpowiedzialności za przestępstwo narażania na bezpośrednie niebezpieczeństwo utraty życia albo ciężkiego uszczerbku na zdrowiu z zaniechania* | 91

EMILIA TOPOREK *Klauzule generalne. Ich rola i znaczenie w prawie cywilnym* | 101

MATEUSZ KORZENIAK *Prawnokarna charakterystyka dozwolonego ryzyka gospodarczego* | 114

ALEKSANDRA RUDKOWSKA *Instytucja sędziego pokoju jako przejaw dojrzałego i samodzielnego społeczeństwa – studium przypadku II Rzeczypospolitej Polskiej* | 132

WIKTORIA KUZIA *Konflikt projektanta z inwestorem, na tle prawa do nienaruszalności treści i formy utworu architektonicznego* | 145

ANNA WOLSKA-BAGIŃSKA *Przestępczość podatkowa w Polsce popełniana w zakresie zobowiązań podatkowych w podatku od towaru i usług* | 158

MATEUSZ MĄKOSA *Stwierdzenie polskiego pochodzenia a prawo do repatriacji* | 172

MICHAŁ SŁUŻALEC *Zezwolenie na udział w rozprawie osobie niepełnoletniej w charakterze publiczności, a wyłączenie jawności rozprawy głównej w procesie karnym* | 189

JAKUB KOZŁOWSKI *Skutki wyroku Trybunału Sprawiedliwości UE w sprawie C-284/16 Achmea w kontekście kryzysu praworządności w Unii Europejskiej* | 199

KACPER ROŻEK *Wybrane problemy metodologiczne dogmatyki prawa administracyjnego (problem konceptualizacji prawa administracyjnego)* | 212

MATEUSZ KUPIEC *Granice prawa dostępu do informacji publicznej a ochrona prywatności osób wykonujących zawód adwokata lub radcy prawnego* | 222

KAROL JUSZKA *Wpływ świadczenia pieniężnego na efektywność instytucji warunkowego umorzenia postępowania karnego* | 236

ŁUKASZ CHYLA *Nowe prawo prospektowe - ocena zmian* | 247

KRZYSZTOF BOKWA *Odpowiedzialność deliktowa w Kodeksie Cywilnym Zachodniogalicyskim z 1797 r.* | 276

RAFAŁ ŻELAZKO *Prawne aspekty wznowienia granic przez geodetę* | 287

KAROL SKOREK *Myśl ekonomiczna Adama Doboszyńskiego – ujęcie krytyczne* | 311

Glosa

SŁAWOMIR ZWOLAK *Glosa do wyroku Naczelnego Sądu Administracyjnego z 12 kwietnia 2017 r., II OSK 1295/16* | 325

DAMIAN DOBOSZ, ANNA NIZIOŁEK *Stosowanie klauzuli standstill na przykładzie glosy do wyroku Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej z dnia 16 czerwca 2011 roku w sprawie C-212/10 Logstor ROR Polska sp. z o.o. przeciwko Dyrektorowi Izby Skarbowej w Katowicach* | 338

JOANNA GŁÓWKA-LUTY *Glosa do wyroku Sądu Najwyższego z dnia 11 grudnia 2018 r., IV CNP 31/17* | 349

Tekst źródłowy

ARTUR LIS *Dwa synody z 1212 roku* | 367

Contents

Articles

AGNIESZKA SADOWSKA-DZIWINA *The attitude of the advocate partner company to third parties in the scope of partner liability for debts* | 12

KLAUDIA KIJAŃSKA *Possibility to lodge a cassation by Deputy Attorney General for Military Cases in criminal proceedings and petty offense proceedings* | 27

KRYSTIAN WASILEWSKI *Legal status of electoral commissioner* | 38

IWO JAROSZ *One-tier board structure in Polish corporate law? The simple joint stock company and its board model* | 46

KAZIMIERA JUSZKA, KAROL JUSZKA *Studies vetting the observance of rules for conducting forensic evidence by inspection in killing cases in Poland* | 65

MIROSŁAW KOPEĆ *Legal assistance provided by the attorney advance on income tax from individuals in the jurisprudence of administrative courts* | 76

JAN KLUZA *A voice in the discussion about liability for crime exposing to imminent danger of loss of life or severe health damage commit by negligence* | 91

EMILIA TOPOREK *General clauses. Their role and meaning in civil law* | 101

MATEUSZ KORZENIAK *Criminal law characterization of permitted economic risk* | 114

ALEKSANDRA RUDKOWSKA *Justice of the peace as a sign of a grown and independent community – study upon the case of the II Republic of Poland* | 132

WIKTORIA KUZIA *Conflicts between the Designer and the Investor with Respect to the Right to Integrity of the Content and Form of the Architectural Work* | 145

ANNA WOLSKA-BAGIŃSKA *Tax crimes in Poland regarding the Value Added Tax* | 158

MATEUSZ MAKOSA *Legal confirmation of Polish origin in the context of the right to repatriation* | 172

MICHAŁ SŁUŻALEC *Allowing the minor as the audience to participate in the trial, and regulation of close trial in criminal proceedings* | 189

JAKUB KOZŁOWSKI *The impact of the judgment of the European Court of Justice in case C-284/16 Achmea in the context of the rule of law crisis in the European Union* | 199

KACPER ROŻEK *Selected methodological problems of dogmatics of administrative law (problem of the conceptualization of administrative law)* | 212

MATEUSZ KUPIEC *The boundaries of the right to access to public information and the protection of privacy of attorneys and legal coun-sels* | 222

KAROL JUSZKA *Influence of monetary benefit on the effectiveness of conditional discontinuation of criminal proceedings* | 236

ŁUKASZ CHYLA *New prospectus law - the analysis of changes* | 247

KRZYSZTOF BOKWA *Tortious liability in the West Galician Code of 1797* | 276

RAFAŁ ŻELAZKO *Legal aspects of paying borders through geodet* | 287

KAROL SKOREK *Economic thought of Adam Doboszyński – critical approach* | 311

Gloss

SŁAWOMIR ZWOLAK *Gloss to the judgment of the Supreme Administrative Court of 12 April, 2017, file ref. II OSK 1295/16* | 325

DAMIAN DOBOSZ, ANNA NIZIOŁEK *The application of standstill clause by the example of gloss of judgment of European Court of Justice from the 16th of June 2011 in case C-212/10 Logstor ROR Polska sp. z o.o. versus Dyrektor Izby Skarbowej w Katowicach* | 338

JOANNA GŁÓWKA-LUTY *Gloss to the judgment of the Supreme Court of December 11, 2018, IV CNP 31/17* | 349

Source text

ARTUR LIS *Two synods from 1212* | 367

Rafał Żelazko

Prawne aspekty wznowienia granic przez geodetę

Legal aspects of paying borders through geodet

Wstęp

Ustalenie granic nieruchomości jak wszystkie akty prawne powszechnie obowiązujące podlegają wykładni. Ze względu na ich szczególne znaczenie jako aktów wiążąco określających granice pomiędzy właścicielami nieruchomości istotny jest sposób odpowiedniej interpretacji stosowanych powszechnie regulacji prawnych. Bowiem są to akty prawne których treścią są zainteresowani zarówno obywatele jak i organy administracyjne dlatego też powstaje problem pogodzenia wymogu możliwie jak największej ich komunikatywności dla przeciętnego adresata.

Zgodnie z art. 39 ustawy Prawo geodezyjne i kartograficzne dalej jako p.g.k. istotą wznowienia znaków granicznych jest ich fizyczne odtworzenie a więc przywrócenie stanu jaki istniał przed ich przesunięciem uszkodzeniem lub zniszczeniem. Wznowienie (przesuniętych uszkodzonych lub zniszczonych) znaków granicznych w drodze postępowania przed uprawnionym geodetą oznacza brak sporu co do położenia tych znaków a tym bardziej brak sporu co do położenia punktów granicznych w których te znaki się znajdowały. Dopiero istnienie sporu co do położenia znaków przed ich przesunięciem uszkodzeniem lub zniszczeniem powoduje dopuszczalność skorzystania z odpowiednich środków ochrony prawnej. Rozgraniczenie nieruchomości tworzy bowiem stan faktyczny i prawna wznowienie znaków granicznych jedynie go przywraca. Tak pojmowanego przez ustawodawcę wznowienia znaków granicznych nie dokonuje się w postępowaniu administracyjnym lecz w wyniku czynności materialno-technicznej podmiotu uprawnionego do wykonywania prac geodezyjnych i kartograficznych - na zlecenie a więc i na koszt zainteresowanych

osób. Wytyczenie i potwierdzenie granic nieruchomości ma wpływ na wartość i sposób jej wykorzystywania zatem w sytuacjach typowych które miarodajne są przy ocenie dopuszczalności skargi kasacyjnej element majątkowy jest dominujący.

1. Zakres regulacji

Ustawa - Prawo geodezyjne i kartograficzne¹ - dalej p.g.k. reguluje sprawy krajowego systemu informacji o terenie organizacji i zadań Służby Geodezyjnej i Kartograficznej wykonywania prac geodezyjnych i kartograficznych ewidencji gruntów i budynków zintegrowanego systemu informacji o nieruchomościach gleboznawczej klasyfikacji gruntów rozgraniczania nieruchomości geodezyjnej ewidencji sieci uzbrojenia terenu oraz koordynacji sytuowania tych sieci państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego uprawnień zawodowych w dziedzinie geodezji i kartografii ewidencji miejscowości ulic i adresów (art.1). Akt ten uchwalony został 17 maja 1989 r.

Ustawa p.g.k. określa zasady funkcjonowania Służby Geodezyjnej i Kartograficznej a także określa zadania należące do Służby Geodezyjnej i Kartograficznej. Służbę Geodezyjną i Kartograficzną tworzą:

1. Organy nadzoru geodezyjnego i kartograficznego
  - a) Główny Geodeta Kraju
  - b) Wojewoda wykonujący zadania przy pomocy wojewódzkiego inspektora nadzoru geodezyjnego i kartograficznego.
2. Organy administracji geodezyjnej i kartograficznej
  - a) Marszałek województwa wykonujący zadania przy pomocy geodety województwa wchodzącego w skład urzędu marszałkowskiego
  - b) Starosta wykonujący zadania przy pomocy geodety powiatowego wchodzącego w skład starostwa powiatowego.

Zadania i kompetencje poszczególnych organów szczegółowo określa ww. ustawa.

Zgodnie z art. 6a ust. 4 p.g.k. starosta na wniosek gminy powierza wójtowi (burmistrzowi prezydentowi miasta) w drodze porozumienia prowadzenie spraw należących do zakresu jego zadań i kompetencji w tym wydawanie decyzji administracyjnych po sprawdzeniu warunków określonych w rozporządzeniu Ministra ds. administracji publicznej.

---

¹ t.j. Dz.U. z 2017 r. poz. 2101

Należy stwierdzić że sprawy powierzone do prowadzenia wójtowie (burmistrzowie prezydenci miast) wykonują przy pomocy geodety gminnego wchodzącego w skład urzędu gminy. Gotowość gminy do przejścia zadań z zakresu geodezji i kartografii opiniuje wojewódzki inspektor nadzoru geodezyjnego i kartograficznego.

2. Wznowienie granic nieruchomości

Wkraczając w zagadnienia szczegółowe dotyczące wznowienia granic odnotować trzeba, że szczegółowe warunki organizacyjne kadrowe i techniczne jakie powinny być spełnione przez gminy wnioskujące o przyjęcie zadań i kompetencji starosty w zakresie geodezji i kartografii zostały określone w rozporządzeniu Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 29 grudnia 1999 roku² określa.

Z praktycznego punktu widzenia nie są znane jak dotąd przypadki przyjmowania zadań starosty przez gminy a więc przepisy pozostają martwe. Granica nieruchomości określa zatem przestrzenny zasięg wykonywania własności nieruchomości z wyłączeniem innych osób. Wobec powyższego od jej przebiegu zależy możliwość zagospodarowywania polegającego na wprowadzaniu zmian w istniejącym dotychczas stanie faktycznym, w tym dokonywania zabudowy³.

Przesłanką wznawiania znaków granicznych jest niesporny przebieg granicy i potrzeba ich zabezpieczenia przed zatarciem w celu zapobieżenia wątpliwością co do granic i sporów o nie w przyszłości⁴.

Wznowienie granic nieruchomości polega na odnalezieniu na podstawie dowodów w postaci znaków i śladów granicznych oraz miarodajnych dokumentów istniejącej i obowiązującej linii granicznej oraz zaznaczenie jej na gruncie znakami granicznymi.

W myśl art. 39 ust. 1 p.g.k. jeżeli istnieją dokumenty pozwalające na określenie pierwotnego położenia uszkodzonych przesuniętych bądź zniszczonych znaków granicznych można dokonać ich wznowienia bez konieczności przeprowadzania postępowania rozgraniczeniowego określonego w art. 29 i n. przedmiotowej ustawy.

---

² Dz. U. z 2000 r. nr 1 poz. 4

³ M. Wolanin, *Rozgraniczenie nieruchomości*, ABC

⁴ R. Czarnecki, *Rozgraniczenie nieruchomości*, Warszawa 1962

Unormowane w art. 39 p.g.k. wznowienie znaków granicznych ma charakter szczególny, a jego konkretyzacja następuje na podstawie szczególnych przepisów prawa, które zostały określone m.in. w rozporządzeniu Ministrów Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej z dnia 14 kwietnia 1999 r. w sprawie rozgraniczania nieruchomości⁵. Zgodnie z § 2 pkt 4 tego rozporządzenia znaki graniczne to znaki z trwałego materiału umieszczone w punktach granicznych lub trwałe elementy zagospodarowania terenu znajdujące się w punktach granicznych. Natomiast punkty graniczne to punkty określające przebieg granicy nieruchomości według § 2 pkt 3 ww. rozporządzenia.

Wznowienie znaków granicznych przeprowadzają na zlecenie zainteresowanych osób (właścicieli) podmioty o których mowa w art. 11 p.g.k. W świetle ust. 1 niniejszego przepisu wykonawcą prac geodezyjnych lub prac kartograficznych może być przedsiębiorca jednostka organizacyjna a także osoba legitymująca się uprawnieniami zawodowymi w dziedzinie geodezji i kartografii w przypadku wykonywania przez tę osobę funkcji biegłego sądowego mierniczego górniczego lub asystenta mierniczego górniczego. Natomiast stosownie do ust. 2 ww. przepisu w przypadku gdy wykonawcą prac geodezyjnych lub prac kartograficznych podlegających obowiązkowi zgłoszenia organowi Służby Geodezyjnej i Kartograficznej jest przedsiębiorca lub jednostka organizacyjna a poszczególne czynności składające się na te prace nie są realizowane w całości samodzielnie przez osobę legitymującą się uprawnieniami zawodowymi przedsiębiorca lub kierownik jednostki organizacyjnej ustanawia legitymującego się odpowiednimi uprawnieniami zawodowymi kierownika prac geodezyjnych lub kierownika prac kartograficznych. Nie są to więc geodeci upoważnieni przez wójta (burmistrza, prezydenta miasta), o których mowa w art. 31 ust. 1 p.g.k. Ustawodawca wskazał w art. 42 ust. 1 cytowanej ustawy iż do wykonywania samodzielnych funkcji w dziedzinie geodezji i kartografii jest niezbędne posiadanie uprawnień zawodowych. Natomiast w myśl art. 42 ust. 3 ww. ustawy osoby wykonujące samodzielne funkcje w dziedzinie geodezji i kartografii są obowiązane wykonywać swoje zadania z należytą starannością zgodnie z zasadami współczesnej wiedzy technicznej i obowiązującymi przepisami prawa.

Podkreślić należy, że do osób wymienionych w powyższym artykule należą prowadzący działalność gospodarczą geodeci posiadający uprawnienia zawodowe z „zakresu drugiego” tzn. uprawnienia zawodowe w zakresie

---

⁵ Dz.U. z 1999 r. nr 45 poz. 453

rozgraniczania i podziału nieruchomości (gruntów) oraz sporządzania dokumentacji do celów prawnych zgodnie z art. 43 pkt 2 cytowanej ustawy.

Odnotować trzeba że przepis art. 44 ust. 1 p.g.k. określa jakie warunki powinna spełnić osoba ubiegająca się o uzyskanie uprawnień zawodowych w dziedzinie geodezji i kartografii w zakresach o których mowa w art. 43 pkt 1, 2, 4 i 5:

1. posiadać pełną zdolność do czynności prawnych,
2. nie być karaną za przestępstwo przeciwko działalności instytucji państwowych oraz samorządu terytorialnego za przestępstwo przeciwko wymiarowi sprawiedliwości za przestępstwo przeciwko wiarygodności dokumentów za przestępstwo przeciwko mieniu za przestępstwo przeciwko obrotowi gospodarczemu za przestępstwo przeciwko obrotowi pieniędzmi i papierami wartościowymi lub za przestępstwo skarbowe,
3. posiadać wyższe średnie lub średnie branżowe wykształcenie geodezyjne,
4. posiadać rok praktyki zawodowej w przypadku ukończenia studiów wyższych drugiego stopnia lub jednolitych studiów magisterskich 2 lata praktyki zawodowej w przypadku ukończenia studiów wyższych pierwszego stopnia albo 6 lat praktyki zawodowej w przypadku posiadania średniego lub średniego branżowego wykształcenia geodezyjnego,
5. wykazać się znajomością przepisów w dziedzinie geodezji i kartografii.

Osoby posiadające w dziedzinie geodezji i kartografii tytuł naukowy profesora albo I lub II stopień specjalizacji zawodowej nadane w trybie odrębnych przepisów są zwolnione z obowiązku spełnienia ww. wymagań w świetle ust. 3 ww. przepisu.

Na wniosek osoby ubiegającej się o uzyskanie uprawnień zawodowych Główny Geodeta Kraju może w uzasadnionych przypadkach uznać posiadanie innego pokrewnego wykształcenia i długoletniej geodezyjnej lub kartograficznej praktyki zawodowej za spełnienie ww. wymagań kwalifikacyjnych zgodnie z ust. 4 niniejszego przepisu.

W tym miejscu należy zwrócić uwagę, że zgodnie z art. 45g ust. 1 p.g.k. prawo do wykonywania samodzielnych funkcji w dziedzinie geodezji i kartografii nabywa się z dniem wpisu do centralnego rejestru osób posiadających uprawnienia zawodowe. Przedmiotowy rejestr prowadzi Główny Geodeta Kraju w myśl ust. 2 ww. przepisu.

Według ust. 3 cytowanego przepisu osoby, którym nadano uprawnienia zawodowe umieszcza się w przedmiotowym rejestrze w którym wpisuje się dane: numer kolejny wpisu nazwisko i imię (imiona) imię ojca datę i miejsce urodzenia numer PESEL albo rodzaj i numer dokumentu tożsamości w przypadku

osoby nieposiadającej numeru PESEL adres zamieszkania wykształcenie numer świadectwa zakresy posiadanych uprawnień zawodowych i daty nadania informacji o orzeczonych karach dyscyplinarnych w tym datę wydania i oznaczenie orzeczenia oraz rodzaj orzeczonej kary dyscyplinarnej informacje o wykresleniach z rejestru oraz przyczynach tych wykresleń.

Dodatkowo należy wskazać, iż geodeta dokonujący wznowienia znaków granicznych, jako wykonawca prac geodezyjnych i kartograficznych, ma prawo m.in. do wstępu na grunt i do obiektów budowlanych oraz dokonywania niezbędnych czynności związanych z wykonywanymi pracami, a także dokonywania przecinek drzew i krzewów, niezbędnych do wykonania prac geodezyjnych (art. 13 ust. 1 pkt 1 i 2 p.g.k.). Właściciel lub inna osoba władająca nieruchomością są natomiast obowiązani umożliwić mu wykonanie tych prac (art. 14 p.g.k.)⁶.

3. Prace geodezyjne i kartograficzne

Podstawę podjęcia czynności wznowienia granic stanowi umowa zawarta między właścicielem nieruchomości a geodetą uprawnionym. W art. 11 12 i 13 p.g.k. ustawodawca wskazał rodzaje podmiotów związanych z wykonywaniem prac geodezyjnych i kartograficznych. Są to podmioty prowadzące działalność gospodarczą a także inne jednostki organizacyjne utworzone zgodnie z przepisami prawa jeżeli przedmiot ich działania obejmuje prowadzenie tych prac wykonawcy prac geodezyjnych i kartograficznych oraz osoby wykonujące prace geodezyjne i kartograficzne. Wykonywanie prac geodezyjnych i kartograficznych wiąże się z obowiązkami administracyjnymi wykonawców prac:

1. zgłoszeniem do organów prowadzących państwowy zasób geodezyjny i kartograficzny przed przystąpieniem do ich realizacji (art. 12 ust. 1 p.g.k.),
2. zawiadomieniem organu Służby Geodezyjnej i Kartograficznej do którego zostały zgłoszone prace geodezyjne lub kartograficzne o zakończeniu tych prac z jednoczesnym przekazaniem (art. 12a ust. 1 p.g.k.):
  - a) zbiorów nowych zmodyfikowanych lub zweryfikowanych danych które należą do zakresu informacyjnego baz danych obejmujących zbiory danych infrastruktury informacji przestrzennej (poza danymi objętymi

---

⁶ J. Lang (red.), J. Maćkowiak (red.), T. Myśliński (red.), E. Stefańska (red.), *Prawo geodezyjne i kartograficzne. Komentarz*, wyd. II, WKP 2018

ewidencją miejscowości ulic i adresów oraz rejestrem cen i wartości nieruchomości),

- b) dokumentów wymaganych przepisami wydanymi na podstawie art. 19 ust. 1 pkt 11 p.g.k. tj. rozporządzenia w sprawie standardów technicznych wykonywania geodezyjnych pomiarów sytuacyjnych i wysokościowych oraz opracowywania i przekazywania wyników tych pomiarów do państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego lub ich uwierzytelnionych kopii,
3. przekazaniem właściwemu organowi Służby Geodezyjnej i Kartograficznej wyników niektórych prac geodezyjnych lub kartograficznych wykonanych na zamówienie podmiotów publicznych w rozumieniu ustawy o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne (art. 12a ust. 2 p.g.k.).

Uchybienie ww. obowiązkom stanowi wykroczenie zagrożone karą grzywny.

Nowelizacja z 5 czerwca 2014 r. ograniczyła przedmiot przepisu art. 12 do zgłaszania prac geodezyjnych lub kartograficznych. Natomiast pozostałe kwestie dotyczące zgłaszania prac geodezyjnych lub kartograficznych zostały uregulowane w dodanych przepisach art. 12a–12d.

Przepisy Prawa geodezyjnego i kartograficznego przewidują następujące etapy zgłoszenia prac geodezyjnych lub kartograficznych:

1. zgłoszenie prac geodezyjnych (art. 12 ust. 1 p.g.k.),
2. uzgodnienie przez organ listy materiałów z państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego które są niezbędne lub przydatne do wykonania zgłoszonych prac (art. 12 ust. 3 p.g.k.),
3. ustalenie wysokości opłaty za udostępnienie materiałów z zasobu (art. 40a ust. 1 p.g.k.),
4. uiszczenie wskazanej wyżej opłaty przez wykonawcę prac geodezyjnych lub kartograficznych (art. 40d ust. 3 p.g.k.),
5. wydanie przez organ licencji określającej uprawnienia do wykorzystywania udostępnionych materiałów z zasobu (art. 40c ust. 1 p.g.k.),
6. ewentualne złożenie zgłoszenia uzupełniającego wraz z uiszczeniem opłaty i wydaniem licencji oraz udostępnienie materiałów uzupełniających (zob. formularz zgłoszenia prac geodezyjnych),
7. zawiadomienie o zakończeniu wykonywania prac geodezyjnych lub kartograficznych wraz z przekazaniem ich wyników (art. 12a ust. 1 i 2 p.g.k.),
8. weryfikacja przez organ przekazanych wyników prac geodezyjnych lub kartograficznych (art. 12b ust. 1 p.g.k.),

9. przyjęcie przez organ wyników prac do państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego oraz potwierdzenie przyjęcia wpisem do ewidencji materiałów zasobu (art. 12b ust. 4 i 5 p.g.k.) albo – w razie negatywnej weryfikacji – zwrócenie przez organ wykonawcy wyniku prac wraz z protokołem zawierającym opis stwierdzonych uchybień i nieprawidłowości (art. 12b ust. 6 p.g.k.),
10. w razie odmowy przyjęcia wyniku prac do zasobu wykonawca może ustosunkować się do wyników weryfikacji (art. 12b ust. 6 p.g.k.),
11. jeżeli organ nie uwzględni stanowiska wykonawcy do protokołu weryfikacji – wydaje decyzję administracyjną o odmowie przyjęcia wyników prac do państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego (art. 12b ust. 7 i 8 p.g.k.).

Wykonawca prac geodezyjnych lub kartograficznych może wnioskować o uwierzytelnienie dokumentów opracowanych na podstawie wykonanych prac geodezyjnych lub kartograficznych (art. 12b ust. 5 p.g.k.)⁷.

Wkraczając w zagadnienia szczegółowe dotyczące zgłoszenia prac geodezyjnych i kartograficznych należy wskazać, że są one gromadzone w rejestrze zgłoszeń prowadzonym w systemie teleinformatycznym państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego wedle § 7 ust. 2 pkt 2 i § 8 rozporządzenia Ministra Administracji i Cyfryzacji z dnia 5 września 2013 r. w sprawie organizacji i trybu prowadzenia państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego⁸. Odnotować trzeba, że szczegółowe warunki i sposób zamieszczania zgłoszeń w rejestrze zostały uszczegółowione w § 8 ww. rozporządzenia:

1. identyfikator zgłoszenia prac geodezyjnych lub kartograficznych,
2. datę, którą jest sygnowane zgłoszenie prac,
3. datę doręczenia zgłoszenia prac właściwemu organowi prowadzącemu zasób,
4. imię, nazwisko i numer PESEL albo nazwę i numer identyfikacyjny REGON podmiotu, który zgłosił prace,
5. dane kontaktowe podmiotu, który zgłosił prace, w tym jego adres,
6. rodzaj oraz cel zgłoszonych prac,
7. opis obiektu, do którego odnosi się zgłoszenie prac, oraz położenie tego obiektu,

⁷ J. Lang (red.), J. Maćkowiak (red.), T. Myśliński (red.), E. Stefańska (red.), *Prawo geodezyjne i kartograficzne. Komentarz*, wyd. II, WKP 2018

⁸ Dz.U. z 2013 r. poz. 1183

8. identyfikatory materiałów zasobu udostępnionych podmiotowi, który zgłosił prace,
9. wysokość opłaty za udostępnienie materiału zasobu,
10. datę i sygnaturę dokumentu określającego wysokość opłaty,
11. nazwę i sygnaturę dokumentu potwierdzającego dokonanie opłaty,
12. datę otrzymania wniosku wykonawcy o przyjęcie do zasobu operatu technicznego zawierającego rezultaty zgłoszonych prac,
13. datę zwrotu dokumentacji wraz z protokołem dokumentującym wynik kontroli, o którym mowa w przepisach wydanych na podstawie uchylonego art. 19 ust. 1 pkt 1 ustawy p.g.k.,
14. datę odnotowania pozytywnego wyniku kontroli o której mowa w przepisach wydanych na podstawie uchylonego art. 19 ust. 1 pkt 1 ustawy p.g.k.

W przepisach art. 12 ust. 1 pkt 1–3 p.g.k. szczegółowo została określona właściwość rzeczowa i miejscowa poszczególnych organów, do których powinny zostać zgłoszone prace geodezyjne i kartograficzne, a w praktyce właściwego ośrodka dokumentacji geodezyjnej i kartograficznej przed ich rozpoczęciem (art. 12 ust. 1).

Zgodnie z tymi przepisami wykonawca prac geodezyjnych lub kartograficznych jest obowiązany zgłosić te prace do organów wymienionych w art. 40 ust. 3 ww. ustawy. Wobec powyższego zgłoszenie wykonywania prac geodezyjnych i kartograficznych winno nastąpić do organów:

1. Głównego Geodety Kraju - w zakresie zasobu centralnego,
2. marszałków województw - w zakresie zasobów wojewódzkich,
3. starostów - w zakresie zasobów powiatowych.

Obowiązujące przepisy Prawa geodezyjnego i kartograficznego i rozporządzeń do tej ustawy nie przewidują wprost sposobu postępowania, gdy obiekt będący przedmiotem prac geodezyjnych lub kartograficznych jest położony na obszarze kilku powiatów lub województw. W związku z tym należy posiłkować się art. 21 § 1 pkt 1 k.p.a., zgodnie z którym jeżeli nieruchomości jest położona na obszarze właściwości dwóch lub więcej organów, sprawa należy do właściwości organu, na którego obszarze znajduje się większa część nieruchomości.

W świetle art. 12 ww. ustawy wykonawca prac geodezyjnych i kartograficznych ma obowiązek przekazać do państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego - dalej PZGiK powstałe w wyniku tych prac materiały lub tylko informacje o tych materiałach. Alternatywa ta jest jednak ograniczona innymi przepisami w szczególności dotyczącymi ewidencji gruntów i budynków gospodarki nieruchomościami oraz prawa budowlanego, które uzależniają przydatność opracowanych materiałów w szczególności map do celów

prawnych oraz map do celów projektowych od faktu przyjęcia ich do PZGiK. Należy przy tym mieć na uwadze że dokumentacja geodezyjna i kartograficzna wykonywana na potrzeby postępowań administracyjnych i sądowych związanych prawami do nieruchomości oraz działalnością inwestycyjną a także dokumentacja wykonywana na potrzeby czynności cywilnoprawnych bazują na zbiorach danych tworzących państwowy system odniesień przestrzennych oraz na danych stanowiących treść rejestrów publicznych prowadzonych przez organy Służby Geodezyjnej i Kartograficznej w szczególności ewidencji gruntów i budynków geodezyjnej ewidencji sieci uzbrojenia terenu oraz mapy zasadniczej. Każdy dokument geodezyjny lub kartograficzny wykonywany na wymienione potrzeby jest więc kompilacją danych PZGiK oraz danych pozyskanych przez wykonawcę w wyniku wykonanych przez niego prac geodezyjnych i kartograficznych⁹.

Uprawniony geodeta powinien określić termin rozpoczęcia czynności ustalenia przebiegu granic i doręczyć stronom wezwania do stawienia się na gruncie wraz z informacją o skutkach niestawiennictwa (art. 32 ust. 2 p.g.k.). Wezwania te doręcza się stronom nie później niż 7 dni przed wyznaczonym terminem, za zwrotnym poświadczeniem odbioru (art. 32 ust. 1 p.g.k.). Jest to termin zbieżny z określonym w art. 92 k.p.a. terminem doręczenia stronom wezwań na rozprawę administracyjną. W wezwaniach należy poinformować strony o skutkach ich niestawiennictwa, określonych w art. 32 ust. 3 i 4 p.g.k. Z powołanych przepisów wynika, że nieusprawiedliwione niestawiennictwo stron nie wstrzymuje czynności geodety. Natomiast w razie usprawiedliwionego niestawiennictwa strony geodeta wstrzymuje czynności do czasu ustania przeszkody lub wyznaczenia pełnomocnika, jednakże nie dłużej niż na okres jednego miesiąca. Oznacza to, że po upływie powyższego terminu także usprawiedliwione niestawiennictwo strony niereprezentowanej przez pełnomocnika nie może wstrzymać czynności geodety. Strona powinna powiadomić geodetę o przyczynie usprawiedliwionej nieobecności przed terminem stawienia się na gruncie.

Ustawa nie określa zasad jakimi geodeta powinien kierować się przy wznawianiu znaków granicznych. Opierając niniejsze rozważania na przepisach art. 39 p.g.k należy wskazać, że standardy techniczne wykonywania takich prac geodezyjnych i kartograficznych określają przepisy rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 9 listopada 2011 r. w sprawie standardów technicznych wykonywania geodezyjnych pomiarów sytuacyjnych

---

⁹ M. Durzyńska i in., *Prawo geodezyjne i kartograficzne. Komentarz*, LexisNexis 2013

i wysokościowych oraz opracowywania i przekazywania wyników tych pomiarów do państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego¹⁰.

Według obowiązujących standardów geodezyjne pomiary sytuacyjne mające na celu wznowienie znaków granicznych lub wyznaczenie punktów granicznych wykonuje się przy wykorzystaniu danych obserwacyjnych określających położenie tych znaków lub punktów granicznych w oparciu o osnowę pomiarową jaka była wykorzystana do pozyskania tych danych w oparciu o § 30 ust. 1 ww. rozporządzenia. W świetle ust. 2 ww. przepisu w przypadku niezachowania się osnowy pomiarowej, o której mowa w ust. 1, na skutek zniszczenia lub przemieszczenia jej punktów albo braku możliwości jej odtworzenia, geodezyjne pomiary sytuacyjne, mające na celu wznowienie znaków granicznych lub wyznaczenie punktów granicznych, wykonuje się w oparciu o:

1. opisy topograficzne tych punktów granicznych lub
2. współrzędne tych punktów granicznych po ich uprzednim zharmonizowaniu w drodze matematycznej transformacji z układem odniesienia określonym przez punkty poziomej osnowy geodezyjnej oraz pomiarowej osnowy sytuacyjnej.

Wznowione znaki graniczne lub wyznaczone punkty graniczne, po ich stabilizacji lub zamarkowaniu, podlegają ponownemu pomiarowi w oparciu o poziomą osnowę geodezyjną lub pomiarową osnowę sytuacyjną stosownie do treści ust. 3 ww. przepisu.

Na mocy § 30 ust. 4 przedmiotowego rozporządzenia wyniki wznowienia znaków granicznych lub wyznaczenia punktów granicznych zamieszcza się w protokole, o którym mowa w art. 39 ust. 4 p.g.k., zawierającym:

1. oznaczenie kancelaryjne zgłoszenia pracy geodezyjnej,
2. identyfikator oraz nazwę obrębu ewidencyjnego,
3. numery działek ewidencyjnych, do których należą wznawiane znaki graniczne lub wyznaczone punkty graniczne,
4. imię i nazwisko oraz numer świadectwa nadania uprawnień geodety sporządzającego protokół,
5. datę sporządzenia protokołu,
6. wskazanie przepisów, na podstawie których wykonane zostały czynności wznowienia znaków granicznych lub wyznaczenia punktów granicznych,
7. oznaczenie dokumentów, na podstawie których dokonano wznowienia znaków granicznych lub wyznaczenia punktów granicznych,

---

¹⁰ Dz.U. z 2011 r. nr 263 poz. 1572

8. imiona i nazwiska właścicieli nieruchomości, użytkowników wieczystych lub innych władających ujawnionych w ewidencji gruntów i budynków albo osób ich reprezentujących biorących udział w czynnościach wznowienia znaków granicznych lub wyznaczenia punktów granicznych, a także osób prawidłowo zawiadomionych o tych czynnościach, ale nieobecnych podczas wykonywania czynności wznowienia znaków granicznych lub wyznaczenia punktów granicznych,
9. oznaczenie punktów granicznych objętych czynnościami wznowienia znaków granicznych lub wyznaczenia punktów granicznych z uwzględnieniem oznaczeń tych punktów w operacie ewidencyjnym,
10. opis sposobu stabilizacji lub markowania punktów granicznych,
11. oświadczenia osób, o których mowa w pkt 8, dotyczące czynności wznowienia znaków granicznych lub wyznaczenia punktów granicznych,
12. szkic określający położenie wznowionych znaków granicznych lub wyznaczonych punktów granicznych w odniesieniu do granic działek ewidencyjnych i trwałych szczegółów terenowych,
13. wzmiankę o odczytaniu dokumentu przed podpisaniem,
14. omówienie skreśleń i poprawek,
15. podpis geodety sporządzającego protokół oraz podpisy osób, o których mowa w pkt 8, na każdej stronie protokołu.

W oparciu o ww. przepis ust. 5 należy wykazać, iż w przypadku gdy protokół wznowienia znaków granicznych lub protokół wyznaczenia punktów granicznych dotyczy znaków lub punktów granicznych związanych z wieloma nieruchomościami, podpisy osób, o których mowa w ust. 4 pkt 8 cytowanego przepisu, wymagane są na tych stronach protokołu, które zawierają informacje dotyczące znaków lub punktów granicznych związanych z nieruchomościami stanowiącymi ich własność, przedmiot użytkowania wieczystego lub innej formy władania ujawnionej w ewidencji, oraz na ostatniej stronie protokołu.

Przesłanką do wznowienia znaków granicznych jest niesporny przebieg granicy i potrzeba ich zabezpieczenia przed zatarciem w celu zapobiegania wątpliwościom co do ich położenia i sporów o nie w przyszłości¹¹. Jak wynika z powyższego stwierdzenia instytucja prawna wznawiania znaków granicznych bierze pod uwagę fakt, iż znaki graniczne po pewnym czasie mogą ulec uszkodzeniu, przesunięciu a nawet zniszczeniu. Jeżeli istnieją dokumenty pozwalające na określenie ich pierwotnego położenia w tym protokoły graniczne

---

¹¹ Z. Śmiałowska-Uberman, *Kompendium wiedzy prawnej dla geodetów*, Katowice 2003, s. 484

lub akty ugody z opisem punktów szkice graniczne i dokumenty techniczne z pomiaru granic można wznowić położenie punktów granicznych zamiast przeprowadzania postępowania administracyjnego w sprawie rozgraniczenia nieruchomości¹².

W tym miejscu należy podkreślić, że z rozgraniczeniem mamy do czynienia, jeśli istnieje spór co do przebiegu granicy, a nie tylko wskazanie w terenie, gdzie przebiega ustalona już granica. Bowiem w przypadku zatarcia w terenie prawnej granicy nieruchomości wystarczy wznowienie znaków granicznych. Zgodnie z art. 38 p.g.k. właściciele lub inne osoby władające nieruchomościami (gruntami) są obowiązane do ochrony znaków granicznych. Przesunięte, uszkodzone lub zniszczone znaki graniczne, ustalone uprzednio, mogą być wznowione bez przeprowadzenia postępowania rozgraniczeniowego, jeżeli istnieją dokumenty pozwalające na określenie ich pierwotnego położenia. Jeżeli jednak wyniknie spór co do położenia znaków, strony mogą wystąpić do sądu o rozstrzygnięcie sprawy (art. 39 ust. 1 p.g.k.). Istotą wznowienia znaków granicznych jest ich fizyczne odtworzenie, a więc przywrócenie stanu, jaki istniał przed ich przesunięciem, uszkodzeniem lub zniszczeniem.

4. Wznowienie znaków jako czynność materialno – techniczna

Tak pojmowanego przez ustawodawcę wznowienia znaków granicznych nie dokonuje się w postępowaniu administracyjnym, lecz w wyniku czynności materialno-technicznej podmiotu uprawnionego do wykonywania prac geodezyjnych i kartograficznych – na zlecenie, a więc i na koszt zainteresowanych osób. W razie istnienia sporu co do położenia znaków przed ich przesunięciem, uszkodzeniem lub zniszczeniem, spór taki nie jest rozstrzygany w postępowaniu administracyjnym lecz sądowym.

Naczelny Sąd Administracyjny w Warszawie w wyroku z dnia 14 maja 2010 r.¹³ wskazuje, że istotą wznowienia znaków granicznych jest ich fizyczne odtworzenie, a więc przywrócenie stanu, jaki istniał przed ich przesunięciem, uszkodzeniem lub zniszczeniem. Tak pojmowanego przez ustawodawcę wznowienia znaków granicznych nie dokonuje się w postępowaniu administracyjnym, lecz w wyniku czynności materialno-technicznej podmiotu uprawnionego do

¹² Tamże, s. 484 i nn.

¹³ I OSK 1009/09, LEX nr 594827

wykonywania prac geodezyjnych i kartograficznych - na zlecenie, a więc i na koszt zainteresowanych osób. W razie istnienia sporu co do położenia znaków przed ich przesunięciem, uszkodzeniem lub zniszczeniem, spór taki nie jest rozstrzygany w postępowaniu administracyjnym lecz sądowym. Rozgraniczenie nieruchomości tworzy powstały w jego wyniku stan faktyczny i prawny, natomiast wznowienie znaków granicznych taki stan - stosownie zawężony - jedynie przywraca. Żaden przepis nie przewiduje możliwości zakończenia postępowania rozgraniczeniowego w formie umorzenia postępowania i dokonania wznowienia znaków granicznych.

Naczelny Sąd Administracyjny w Warszawie w wyroku z dnia 19 lipca 2011 r.¹⁴ podkreślił, że przepis art. 39 p.g.k. dotyczy wznowienia przesuniętych, uszkodzonych lub zniszczonych znaków granicznych a podejmowane w ramach tego przepisu czynności, unormowane w ustępach od 1 do 5, nie stanowią postępowania administracyjnego ani sądowego.

Wznowienie znaków granicznych w trybie powyższego artykułu stanowi jedynie techniczną procedurę geodezyjną, która nie podlega kontroli sądownoadministracyjnej.

Należy także podkreślić, że nie można utożsamiać znaków granicznych (podlegających odtworzeniu) ze znakami geodezyjnymi. Również orzecznictwo sądowe wskazuje, że znaki geodezyjne należy odróżnić od znaków granicznych. Zgodnie z tezą zawartą w wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Kielcach z dnia 9 lutego 2007 r.¹⁵, „ustalanie położenia znaków granicznych na gruncie nie należy do spraw administracyjnych wymagających załatwienia w formie decyzji administracyjnej, lecz stanowi czynność techniczną związaną z ustaleniem przebiegu granic, będącego elementem postępowania administracyjnego w sprawie rozgraniczenia nieruchomości”¹⁶.

Rozstrzygnięcia spornych granic można dokonać w postępowaniu rozgraniczeniowym prowadzonym przez organ administracji samorządowej.

Wojewódzki Sąd Administracyjny w Gliwicach w wyroku z dnia 11 sierpnia 2014 r. w sprawie o sygn. akt II SA/Gl 97/14 zwrócił uwagę, iż w obowiązującym stanie prawnym ustalenie przebiegu granic spornych może nastąpić w postępowaniu o rozgraniczenie nieruchomości, gdzie organem właściwym jest wójt (burmistrz, prezydent) wykonujący to zadanie jako zadanie własne gminy. Kwestionowanie zasięgu prawa własności ustalonego w postępowaniu

¹⁴ I OSK 206/11

¹⁵ II SA/Ke 1096/05, LEX nr 868121

¹⁶ M. Sługocka, *Rozgraniczanie nieruchomości*

uwłaszczeniowym może być z kolei rozpatrzone tylko i wyłącznie przez sąd powszechny. Sąd jest też właściwy w zakresie kwestionowania ustaleń dokonanych przy wznowieniu znaków granicznych (art. 39 ust. 1 ustawy).

Zdaniem M. Durzyńskiej¹⁷ wznowienie znaków granicznych jest instytucją konkurencyjną do rozgraniczenia nieruchomości. Świadczy o tym komentowana norma prawna która wskazuje że „znaki graniczne [...] mogą być wznowione bez przeprowadzania postępowania rozgraniczeniowego”. Czynności te mają wyłącznie techniczny charakter. Na zlecenie właścicieli dokonuje ich prywatny podmiot posiadający uprawnienia zawodowe w dziedzinie geodezji. Nie ma klarownej reguły wskazującej jak należy klasyfikować spór zaistniały podczas wznowiania znaków granicznych. W myśl art. 39 ust. 1 zd. 2 ustawy - w przypadku gdy strony kwestionują wznowione w omawianym trybie znaki graniczne mają prawo zwrócić się do sądu „o rozstrzygnięcie sprawy”.

Na tle tej regulacji w praktyce powstaje pytanie jaką sprawę ustawodawca miał na myśli. Ustawa w żadnym miejscu nie wskazuje o rozstrzygnięcie jakiej sprawy i w jakim terminie strony mogą wystąpić do sądu powszechnego. Zdaniem Z. Śmiałowskiej-Uberman jest to wówczas „sprawa o własność” gdyż dotyczy stanu prawnego nieruchomości i jej granic wcześniej ustalonych na co istnieją stosowne dokumenty¹⁸. Jeżeli jednak w przedmiocie granic nieruchomości zapadło już orzeczenie to wiąże ono strony organy administracji i sąd. W takim wypadku pozostałoby jedynie żądanie wydania od właściciela nieruchomości sąsiedniej spornej części nieruchomości (por. art. 37 ust. 1). Ogólne twierdzenie że jest to „sprawa o własność” jest zatem uproszczeniem. Przepisy dotyczące ochrony własności zawarte są w art. 222 i n. k.c. i dla ich realizacji nie jest wymagane prowadzenie uprzednio procedury wznowienia znaków granicznych ani też osobna podstawa prawna wynikająca z komentowanego zdania drugiego ust. 1 art. 39 ustawy¹⁹.

Zdaniem Śmiałowskiej – Uberman²⁰ jest to bowiem „sprawa o własność”, gdyż dotyczy stanu prawnego nieruchomości i jej granic wcześniej ustalonych na co istnieją stosowne dokumenty. Znikome orzecznictwo w tym zakresie wskazuje, że sądy w takim przypadku umarzają postępowanie i wskazują, że wobec zaistnienia sporu co do przebiegu granicy jedynie właściwe jest

---

¹⁷ M. Durzyńska i in., *Prawo geodezyjne i kartograficzne. Komentarz*, LexisNexis 2013

¹⁸ Z. Śmiałowska-Uberman, *Prawo geodezyjne i kartograficzne. Komentarz*, Katowice 1999, s. 219

¹⁹ M. Durzyńska i in., *Prawo geodezyjne i kartograficzne. Komentarz*, LexisNexis 2013

²⁰ Z. Śmiałowska-Uberman, *Kompendium wiedzy prawnej dla geodetów*, Katowice 2003, s. 484

postępowanie rozgraniczeniowe, prowadzone przez organy administracji. Takie stanowisko według Durzyńskiej²¹ jest uzasadnione, o ile uprzednio postępowanie rozgraniczeniowe nie było wcześniej prowadzone, a geodeta wznawiał punkty graniczne w oparciu o dokumentację katastralną. Jeżeli toczyło się już postępowanie rozgraniczeniowe zakończone decyzją administracyjną lub postanowieniem sądu, niejasny jest zakres orzekania sądu po skierowaniu do niego sprawy. Zakres działania sądu powinien polegać na sprawdzeniu przez biegłego sądowego, czy geodeta uprawniony prawidłowo wznowił znaki graniczne – w oparciu o istniejące dokumenty.

Skuteczne przeprowadzenie wznowienia znaków granicznych zamiast procedury rozgraniczenia nieruchomości każdorazowo warunkowane jest stanem faktycznym. Jakkolwiek przepisy nie stanowią o tym wprost, w piśmiennictwie przyjmuje się, że wznowienie znaków granicznych powinno mieć miejsce wyłącznie w sytuacji, gdy nie ma sporu co do przebiegu granic. Spór w zasadzie wyklucza możliwość wznowienia znaków granicznych bez uprzedniego przeprowadzenia rozgraniczenia²². Podobny pogląd wyrażał R. Czarnecki, stanowiąc, że „wytyczenie granic” następuje wówczas, gdy same granice są bezsporne, a chodzi o ich zabezpieczenie i zapobieżenie ich zatarciu²³. Komentowany art. 39 w ust. 1 dopuszcza jednak zaistnienie sporu. Wznowienie jest możliwe zarówno wtedy, gdy położenie punktów granicznych wynika z dokumentacji geodezyjnej powstałej na skutek rozgraniczenia nieruchomości, jak i dokumentacji sporządzonej uprzednio, ale w toku innego postępowania niż meriti postępowanie rozgraniczeniowe. Jeżeli istnieje operat techniczny z przeprowadzonego rozgraniczenia, ponowne prowadzenie tej procedury nawet w przypadku istnienia sporu nie jest zasadne (por. uwagi do art. 29 i 30 ustawy). Zakończenie postępowania rozgraniczeniowego orzeczeniem o przebiegu granicy samo przez się nie wywołuje kolejnych sporów w przyszłości. Jednak decyzja administracyjna lub postanowienie sądu o rozgraniczeniu nieruchomości ustala granicę raz na zawsze, zwłaszcza między tymi samymi stronami, i wiąże do chwili, gdy strony w drodze czynności prawnej w przewidzianej przepisami formie postanowią odmiennie albo gdy sąd powszechny rozstrzygnie inaczej²⁴. Według orzecznictwa wznowienie znaków granicznych może być dokonane tylko na podstawie dokumentów

²¹ M. Durzyńska, *Problematyka wznowienia znaków granicznych*, Przegląd Geodezyjny 2007, nr 9

²² S. Rudnicki, *Prawo obrotu nieruchomościami*, Warszawa 2001, s. 753

²³ R. Czarnecki, *Rozgraniczenie nieruchomości*, Warszawa 1962, s. 20

²⁴ M. Durzyńska i in., *Prawo geodezyjne i kartograficzne. Komentarz*, LexisNexis 2013

pozwalających w sposób jednoznaczny określić położenie znaków granicznych. W przypadku gdy nie ma dokumentów pozwalających na określenie pierwotnego położenia znaków granicznych oraz między właścicielami nieruchomości sąsiednich nie ma sporu, ustalenie granicy może nastąpić na podstawie zgodnego oświadczenia stron.

Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 29 czerwca 1999 r.²⁵ podkreślił przede wszystkim, że istotna była wszakże okoliczność, czy istnieją dokumenty pozwalające na określenie pierwotnego położenia znaków granicznych dotyczących granic działek x i y. Wnioskodawca przyznał, że ani operat (...) ani operat nr (...) nie dawały podstaw do ustalenia w terenie pierwotnej lokalizacji znaków granicznych ww. działek, a jednocześnie podnosił, że usytuowanie tych znaków w terenie w sposób pozwalający na ich wznowienie obrazował jedynie operat nr (...), który to dokument jednak nie został odnaleziony. Zatem, skoro według twierdzeń wnioskodawcy, żaden z operatów geodezyjnych będących podstawą orzekania Sądu Wojewódzkiego, nie zawierał danych rzeczywistych co do pierwotnego usytuowania w terenie znaków granicznych, to kwestia sfalszowania podpisu ojca wnioskodawcy na operacie nr (...) była obojętna i nie mogła mieć wpływu na ocenę, że nie istniał dokument pozwalający określić Sądowi pierwotne położenie znaków granicznych odnośnie do działek nr x i y, a przez to uwzględnić wnioski o wznowienie znaków granicznych.

Wznowienie granic nie jest przeprowadzane ani w trybie administracyjnym, ani sądowym, jest to jedynie techniczna procedura geodezyjna²⁶. Zasady postępowania określone w art. 39 ust. 1–4 stosuje się odpowiednio także przy wyznaczaniu punktów granicznych ujawnionych uprzednio w ewidencji gruntów i budynków (art. 39 ust. 5). Chodzi tu nie o odtworzenie przebiegu granicy prawnej nieruchomości, lecz o odtworzenie przebiegu granicy wynikającej z ewidencji gruntów i budynków, a więc tzw. granicy ewidencyjnej nieruchomości. Granica ta nie musi pokrywać się z granicą prawną²⁷.

Istnienie sporu o położenie znaków zgodnie z art. 39 ust. 1 zd. 2 daje natomiast stronom uprawnienie do wystąpienia do sądu o rozstrzygnięcie sprawy²⁸. Spór taki nie jest rozstrzygany w postępowaniu administracyjnym, lecz sądowym²⁹. Zgodnie z art. 13 § 1 k.p.c. spór ten rozstrzyga sąd powszechny

²⁵ I CKN 683/99

²⁶ Wyrok WSA w Lublinie z 20 maja 2008 r., III SAB/Lu 6/08, LEX nr 522404

²⁷ J. Lang (red.), J. Maćkowiak (red.), T. Myśliński (red.), E. Stefańska (red.), *Prawo geodezyjne i kartograficzne. Komentarz*, wyd. II, WKP 2018

²⁸ Uzasadnienie wyroku WSA w Krakowie z 16 kwietnia 2008 r., III SA/Kr 109/08, LEX nr 510287

²⁹ Uzasadnienie wyroku NSA z 14 maja 2010 r., I OSK 1009/09, LEX nr 594827

w postępowaniu procesowym, albowiem żaden przepis nie przekazał tego rodzaju spraw do postępowania nieprocesowego³⁰.

Oparte na art. 39 znikome i niepublikowane orzecznictwo wskazuje, że sądy w przypadku wystąpienia w tym trybie „o rozstrzygnięcie sprawy” oddalają powództwo bądź umarzają postępowanie i wskazują, że wobec zaistnienia sporu co do przebiegu granicy jedynie właściwe jest postępowanie rozgraniczeniowe prowadzone w pierwszej kolejności przez organy administracji (postanowienie SN z dnia 29 czerwca 1999 r.³¹). Takie stanowisko jest uzasadnione o tyle, że w uproszczeniu - spór o położenie znaku granicznego jest w istocie sporem o przebieg granicy. Precyzyjnie jednak rzecz ujmując, sporem o przebieg granicy jest spór o położenie punktów granicznych determinujących przebieg granicy. Istotne jest zatem ustalenie, czy spór dotyczy odtworzenia na gruncie zniszczonego czy przesuniętego znaku granicznego, czyli prawidłowości technicznego odtworzenia znaku w miejscu ustalonego uprzednio punktu; czy też spór dotyczy położenia punktów granicznych - co wskazywałoby na istnienie sporu granicznego. O ile uprzednio postępowanie rozgraniczeniowe nie było nigdy prowadzone, a geodeta usiłował wznowić znaki graniczne na podstawie dokumentacji katastralnej powstałej na kanwie innych czynności czy postępowań będących podstawą wpisu danych do ewidencji gruntów i budynków, o tyle wydaje się słuszne skierowanie sprawy w pierwszej kolejności na tory właściwego postępowania rozgraniczeniowego. Wówczas „rozstrzyganie sprawy” w procesie (art. 39 ust. 1) należałoby uznać za przedwczesne.

Skoro przedmiot czynności geodety sprowadza się do wznowienia znaków granicznych, to sporna sprawa, o której rozstrzygnięcie można zwrócić się do sądu, jest sprawą o ustalenie położenia znaku granicznego. Hipoteza normy prawnej z art. 39 ust. 1 zd. 1 ustawy mówi o znakach granicznych „ustalonych uprzednio” - a zatem ustalonych w toku innych postępowań (podziałowych, rozgraniczeniowych).

Zakres orzekania sądu po skierowaniu do niego sprawy w trybie art. 39 ust. 1 zd. 2 nie jest jednoznaczny. Ustawa nie zawiera żadnych kryteriów warunkujących otwarcie drogi sądowej w razie zaistnienia sporu przy wznawianiu znaków granicznych. Lakoniczność tej regulacji ma szczególne znaczenie w świetle oczywistego istnienia czasowej niedopuszczalności drogi sądowej w sprawie o rozgraniczenie nieruchomości. Jak się przy tym wydaje, co chyba

³⁰ S. Rudnicki, *Sąsiedztwo nieruchomości. Problematyka prawna*, Zakamycze 1998, s. 78

³¹ I CKN 683/99, niepubl.

słusznie ma odzwierciedlenie w orzecznictwie sądów, spór powstały przy wznawianiu znaków (czy wyznaczaniu punktów) granicznych jest niczym innym jak sporem o przebieg granicy, tj. sporem o zakres prawa własności nieruchomości i jako taki powinien być rozstrzygany w toku postępowania rozgraniczeniowego - z tym jednak zastrzeżeniem, że postępowanie takie dotychczas nie zostało przeprowadzone.

Nie ma jednak wątpliwości, że sprawa rozstrzygana przez sąd w trybie art. 39 ust. 1 ustawy nie jest typową sprawą o rozgraniczenie nieruchomości. Ustawa nie wypowiada się co do trybu postępowania, należy zatem uznać, że ustawodawca skierował tę sprawę do postępowania procesowego, podczas gdy sądowe rozgraniczenie nieruchomości odbywa się w trybie nieprocesowym (art. 34 ust. 3 ustawy). Postępowanie procesowe wymaga jednak określenia strony pozwanej i precyzyjnego sformułowania powództwa, którym sąd jest związany, a to w przypadku omawianej sprawy rodzi kolejne komplikacje (art. 187 § 1 k.p.c.)³².

Wnioski

Konkludując prawo geodezyjne i kartograficzne obok postępowania w sprawie o rozgraniczenie nieruchomości reguluje także instytucję wznowienia znaków graficznych. Przepisy w tym zakresie nie są jednak jednoznaczne. Mówią o technicznym (poza postępowaniem administracyjnym) wyznaczeniu znaków granicznych, jedynie pośrednio odnosząc się do rozgraniczenia nieruchomości. Przewidują też np. możliwość skierowania sprawy do sądu, nie określają jednak kryteriów rozpoznania sprawy, jak i jej przedmiotu. Regulacja ta wymaga legislacyjnego doprecyzowania³³.

Nieprecyzyjność przepisów prawnych w kategorii wznowienia znaków granicznych może powodować niepotrzebnie do przedłużania postępowań administracyjnych i sądowych.

Przepisy materialne dotyczące przedmiotowej problematyki nie są na tyle zrozumiałe dla przeciętnego obywatela aby przeprowadzić proces wznowienia granic przez geodetę w sposób jak najbardziej przejrzysty i nie budzący żadnych wątpliwości w tym zakresie.

---

³² M. Durzyńska i in., *Prawo geodezyjne i kartograficzne. Komentarz*, LexisNexis 2013

³³ M. Durzyńska, *Problematyka wznowienia znaków granicznych*, Przegląd Geodezyjny 2007, nr 9

Dlatego poruszany problem wznowienia granic przez geodetę jest tak ważny nie tylko dla osób zainteresowanych takim wznowieniem ale także dla sprawniejszego (w przypadku braku zgody jednej ze stron) wykonania przez geodetę zleconego zadania.

W piśmiennictwie zwracano niejednokrotnie uwagę na problemy zarówno niejasnych regulacji prawnych przy wznowieniu granic przez geodetę jak i następstw tych wznowień. Wznowienie granic nieruchomości jest procesem kolejnym po odpowiednim rozgraniczeniu tych granic. Dlatego też ma duże znaczenie poprowadzenie odpowiednie tego procesu przez geodetę i możliwości znowelizowania już obowiązujących regulacji prawnych.

Odpowiednie wznowienie granic ma wpływ na przyszłe korzystanie z nieruchomości przez jej właściciela i braku konfliktów pomiędzy sąsiadującymi stronami. Co przekłada się na ewentualne dodatkowe koszty prowadzenia postępowania administracyjnego i sądowego.

W obecnym stanie faktycznym i prawnym proces wznowienia znaków granicznych może w niektórych przypadkach przysparzać wiele trudności.

Niniejsza problematyka związana jest zarówno z odpowiednim przeprowadzeniem rozgraniczenia jak i wznowienia granic przez geodetę.

Czynności rozgraniczenia znaków granicznych jest działaniem wymagającym przeprowadzenia postępowania administracyjnego, na podstawie którego jest wydana decyzja administracyjna wiążąca prawnie strony, natomiast czynności wznowienia granic nieruchomości przez geodetę może nastąpić w oparciu o nie budzących wątpliwości dokumentów geodezyjnych. Strony niezadowolone z wznowienia znaków granicznych mają prawo do kierowania tych spraw na drogę sądową. Analizując regulację prawną dotyczącą wznowienia granic przez geodetę brak jest precyzyjnych przepisów prawnych, z których sąd rozpoznający sprawę mógłby skutecznie rozstrzygać. Biorąc pod uwagę przepisy prawne tj. ustawę p.g.k. dotyczącą powyższej problematyki powinny być zredagowane w taki sposób, aby dokładnie i w sposób zrozumiały dla adresatów zawartych w nich norm były precyzyjne, komunikatywne i dostosowane do sprawniejszego przeprowadzenia wznowienia granic nieruchomości przez geodetę oraz roli sądu w tym zakresie.

W praktyce spotykamy się, również z sytuacją gdzie w instytucjach samorządu terytorialnego są niezgodności w prowadzeniu dokumentacji geodezyjnej bądź braku odpowiednio sporządzonych danych. W związku z takim przebiegiem sprawy geodeta-biegły ma utrudnione zadanie aby odtworzyć te dane. Geodeta zamiast wznowienia tych granic podejmuje się z braku jakichkolwiek podstaw do ich ponownego rozgraniczenia.

Bardzo dużą rolę w procesie wznowienia granic ma bezstronność precyzyjność i zaangażowanie specjalisty w zakresie geodezji i kartografii. Należy nadmienić, iż w czasie kilkunastu lat przeprowadzonych wznowień granic przez geodetów zdarzały się przypadki nadużyć procedury ustalenia granic przy przyjętej dokumentacji prywatnej procedury „wznowienia”. W następstwie takich działań prowadziło to do ponownego aktualizowania wznowienia granic i powoływania innych specjalistów w tym zakresie. Szczególne znaczenie przy prywatnym wznowieniu granic, przez geodetę mógł mieć aspekt ekonomiczny i brak szczegółowych zapisów regulacji prawnych w tym zakresie.

Oczekowaną zmianą w przedmiotowej analizie mogła by się okazać nowelizacja przepisów w omawianym zakresie tak aby wszelkie kwestie wątpliwe począwszy od wznowienia granic a zakończywszy na wydaniu odpowiednich decyzji administracyjnych nie przedstawiały braku profesjonalizmu organu administracji.

Przedstawiony sposób postępowania, oparty na przepisie art. 39 p.g.k. dotyczącym wznowienia znaków granicznych, powinien mieć w przyszłości własną podstawę prawną. W sytuacji gdy przy wznowieniu znaków granicznych wyniknie spór, brak jest regulacji odpowiadającej na pytanie, jaka powinna zostać sporządzona przez biegłego dokumentacja służąca za podstawę do wydania przez sąd postanowienia w tej sprawie.

Wznowienie znaków granicznych nie jest związane z jakąkolwiek ingerencją organów administracji publicznej. Wznowienie granic nieruchomości, przy założeniu, że istnieją wiarygodne dokumenty świadczące o przebiegu granicy jest czynnością, która nie wywołuje żadnych skutków dla stanu prawnego granic nieruchomości, stąd nie zachodzi przesłanka do wydawania jakichkolwiek decyzji administracyjnych. W przypadku, gdy któraś ze stron postępowania wznowienia granic odmówi podpisania protokołu z czynności wznowienia granic, dalsze czynności w tej sprawie są możliwe jedynie na drodze sądowej.

Sądy najczęściej umarzają postępowanie i wskazują, że właściwe jest jedynie postępowanie rozgraniczeniowe, prowadzone przez organy administracji. Wznowienie znaków granicznych może być dokonane tylko na podstawie dokumentów, natomiast ustalenie granicy za pomocą innych środków dowodowych może nastąpić tylko w postępowaniu rozgraniczeniowym. Granica raz prawnie ustalona wiąże właścicieli sąsiednich nieruchomości i tworzy stan prawny granic tych nieruchomości.

Bibliografia

Literatura

- Czarnecki R., *Rozgraniczenie nieruchomości*, Warszawa 1962,
- Durzyńska M. (red.), *Prawo geodezyjne i kartograficzne. Komentarz*, LexisNexis, Warszawa 2013
- Durzyńska M. *Problematyka wznowienia znaków granicznych*, *Przegląd Geodezyjny*, nr 9, 2007
- Felczenloben D., *Granice nieruchomości i sposoby ich ustalania*, LexisNexis, Warszawa 2013
- Lang J. (red.), Maćkowiak J. (red.), Myśliński T. (red.), Stefańska E. (red.), *Prawo geodezyjne i kartograficzne. Komentarz*, wyd. II, WKP, Warszawa 2018,
- Rudnicki S., *Prawo obrotu nieruchomościami*, Warszawa 2001,
- Rudnicki S., *Sąsiedztwo nieruchomości. Problematyka prawna*, Zakamycze, Kraków 1998
- Śmiałowska-Uberman Z., *Kompedium wiedzy prawnej dla geodetów*, Katowice 2003,
- Śmiałowska-Uberman, *Prawo geodezyjne i kartograficzne. Komentarz*, Katowice 1999,
- Wolanin M., *Rozgraniczenie nieruchomości, ABC*, Warszawa 2008.
- Wykaz aktów prawnych
- Ustawa z dnia 6 lipca 1982 r. o księgach wieczystych i hipotece (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 1916 z późn. zm.)
- Ustawa z dnia 17 maja 1989 r. - *Prawo geodezyjne i kartograficzne* (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 2101 z późn. zm.)
- Rozporządzenie Ministrów Gospodarki Przestrzennej i Budownictwa oraz Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej z dnia 17 grudnia 1996 r. w sprawie ewidencji gruntów i budynków (Dz. U. z 1996 r., Nr 158, poz. 813)
- Rozporządzenie Ministrów Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej z dnia 14 kwietnia 1999 r. w sprawie rozgraniczania nieruchomości (Dz. U. z 1999 r. nr 45 poz. 453)
- Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 29 grudnia 1999 roku w sprawie warunków organizacyjnych, kadrowych i technicznych jakie powinny zostać spełnione przez gminy wnioskujące o przyjęcie zadań i kompetencji starosty w zakresie geodezji i kartografii (Dz. U. z 2000 r. nr 1 poz. 4)
- Rozporządzenie Ministra Rozwoju Regionalnego i Budownictwa z dnia 29 marca 2001 r. w sprawie ewidencji gruntów i budynków (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 1034)
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 7 grudnia 2004 r. w sprawie sposobu i trybu dokonywania podziałów nieruchomości (Dz. U. z 2004 r. nr 268 poz. 2663)
- Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 9 listopada 2011 r. w sprawie standardów technicznych wykonywania geodezyjnych pomiarów sytuacyjnych i wysokościowych oraz opracowywania i przekazywania wyników

tych pomiarów do państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego (Dz. U. z 2011 r. nr 263 poz. 1572)

Rozporządzenie Ministra Administracji i Cyfryzacji z dnia 5 września 2013 r. w sprawie organizacji i trybu prowadzenia państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego (Dz. U. z 2013 r. poz. 1183)

Orzecznictwo

Postanowienie SN z dnia 29 czerwca 1999 r. I CKN 683/99

Wyrok NSA w Warszawie z dnia 14 maja 2010 r. I OSK 1009/09, LEX nr 594827

Wyrok NSA w Warszawie z dnia 19 lipca 2011 r. I OSK 206/11

Wyrok WSA w Kielcach z dnia 9 lutego 2007 r. II SA/Ke 1096/05, LEX nr 868121

Wyrok WSA w Krakowie z dnia 16 kwietnia 2008 r., III SA/Kr 109/08, LEX nr 510287

Wyrok WSA w Lublinie z dnia 20 maja 2008 r., III SAB/Lu 6/08, LEX nr 522404

Wyrok WSA w Gliwicach z dnia 11 sierpnia 2014 r. II SA/Gl 97/14

Streszczenie

Głównym celem niniejszego artykułu jest przedstawienie prawnych aspektów wznowienia granic przez geodetę oraz niespójnych przepisów w tym zakresie. Ponadto wykazano wpływ przepisów prawa na proces wznowienia granic nieruchomości, jak również przedstawienie w jakim stopniu aspekty prawne, przez zastosowanie poszczególnych form prawnych względem geodety, determinuje precyzyjność i sprawność tworzonego przez niego dokumentu.

Za przedmiot rozważań w niniejszym artykule przyjęto regulacje ustawy z dnia 17 maja 1989 r. - Prawo geodezyjne i kartograficzne t.j. Dz.U. z 2017 r. poz. 2101 tezą badawczą będzie stwierdzenie, iż z instytucji wznowienia znaków granicznych nie można korzystać w przypadku gdy istnieje spór co do przebiegu granicy i w związku z tym jeden z właścicieli nie wyraża zgody na wznowienie znaków granicznych. Tezą dodatkową będzie stwierdzenie, iż w praktyce częstym jest błędne zakwalifikowanie postępowania, które toczyło się z udziałem geodety jako postępowanie rozgraniczeniowe podczas gdy w rzeczywistości było to postępowanie w trybie art. 39 prawa geodezyjnego i kartograficznego czyli dotyczące wznowienia granic już istniejących a nie ustalenie ich przebiegu.

SŁOWA KLUCZOWE: Geodeta, wznowienie granic, prace geodezyjne, prawo geodezyjne i kartograficzne, ewidencja gruntów.

Summary

The main purpose of this article is to present the legal aspects of the surveyor's resumption of boundaries and inconsistent regulations in this area. Moreover, the influence of legal provisions on the process of resuming the boundaries of real estate has been demonstrated, as well as the extent to which legal aspects, by applying particular legal

forms to the surveyor, determine the accuracy and efficiency of the document created by him.

The provisions of the Act of January 30, 2009 were considered the subject of consideration in this article May 17, 1989 - Geodetic and cartographic law, i.e. OJ from 2017 item 2101 the thesis will be that the institution of resumption of border marks can not be used if there is a dispute over the course of the border and, therefore, one the owners do not agree to the resumption of border marks. The additional thesis will be the statement that in practice it is often wrong to qualify the proceedings, which took place with the participation of the surveyor as a demarcation proceeding while in reality it was a proceeding under Art. 39 of geodetic and cartographic law, i.e. regarding the resumption of existing boundaries and not the establishment of their progress.

KEY WORDS: Surveyor, resumption of boundaries, surveying, geodetic law and cartographic, land registry.

Nota o autorze

Rafał Żelazko – mgr, doktorant na Wydziale Prawa, Prawa Kanonicznego i Administracji KUL.
Zainteresowania: prawo rolne i gospodark nieruchomościami.